

POUTERESCHRIJVING

- Vanuit Roderwolde

Deze wandeling is ca. 10 km lang en voert gedeeltelijk door, De Onlanden. De route kan verkort worden in route A 7,5 km of 6 8,8 km.

De Landschappelijke herinrichting 'De Onlanden' is gereedgekomen in 2012 en dient voor waterberging in tijden van hoog water, ter bescherming van onder meer de stad Groningen. Deze wijziging van functie betekende een metamorfose van de graslanden in moeras- en rietvelden, die in een paar jaar zijn beslag heeft gekregen. Fauna en flora pasten en passen zich in rap tempo aan waardoor veel vogel- en plantensoorten zijn waar te nemen die hier voordien niet voorkwamen.

- 1 De start van de wandeling is op de parkeerplaats tegenover het café Het Rode Hert aan de Hoofdstraat. Langs het café lopend, de Hoofdstraat volgend, komt u langs de Jacobskerk, gebouwd in 1831 met een zandstenen doopvont uit de 15e eeuw.

Neoclassicistische Jacobskerk

Olie en korenmolen Woizigt 1852

2. De monumentale olie- en korenmolen

'Woizigt', die gebouwd is op de plaats van een middeleeuws herenhuis met die naam. dat omstreeks 1831 is afgebroken. Meer bijzonderheden over de molen vindt u op het informatiebord dat aan de weg is geplaatst. De gerenoveerde haven van de Schipsloot aan de overkant werd gebruikt voor aanvoer van granen en vlaszaad en voor het beurtschip naar Groningen. Nu kan men hier recreatief kanoën.

3. Aan het eind van de Hoofdstraat begint **LA** de Hooiweg, maar ga daar RD de Roderwolderdijk op. Tot 1934 was deze weg de enige verbinding met Groningen en 's winters veelal onbegaanbaar. Links van de weg ziet u nog de restanten van wat eens een statige oprijlaan was naar 'De Waalborg'. een omgrachte Groninger herenboerderij met singel. Dwars op de schuur gebouwd stond een statig woonhuis met hoekschoorstenen. Heden wordt het bewoond door een nazaat van de rechtsgeleerde Seerp Gratama. die het in 1809 kocht als zomerverblijf. Dit is een van de oudste bewoonde plaatsen van Roderwolde. Het huis in deze vorm dateert vermoedelijk van 1783.

Na een paar honderd meter buigt de Roderwolderdijk naar links, nu ziet u 'De Waalborg' links liggen.

4. U wandelt nu de nieuwe natuur van De Onlanden in (zie infobord). Na een paar honderd meter gaat de betonweg over in een fietspad, eveneens verhard. Na de **eerste brug ligt links 'Het Groot Waal', een broekbos.** Dit is een bos op een vochtige bodem die laag is gelegen. Dit bos houdt men in stand door een natuurlijke bemaling (windmolen) toe te passen met een zomer- en winterpeil. Ooit was hier een waal (diepe kolk), ook wel wiel of weel genoemd.

Na ca. 2 km en na de derde brug en een hoogspanningslijn gepasseerd te zijn, de eerste (halfverharde) zijweg LA.

5. Dit is de Onlandsedijk, aangelegd omstreeks 1775. Deze vervolgen via een hoog voetgangersbruggetje over de Oude Wijk', de vroegere vaarverbinding tussen 'De Waalborg' en Groningen via de Matsloot en Hoendiep. Na een hek volgt een geasfalteerde weg, die uitkomt op de Hooiweg. Recht vooruit ligt het Stobbenven (het verdwenen Oerwold, 8000 jaar geleden) met in de verte de begraafplaats van Roderwolde.

N.B. Hier kan gekozen worden voor de verkorte route A, terug naar Roderwolde.

De beschrijving van de (10 km) route gaat als volgt verder: Op de Hooiweg RA en na ca. 50 m de parkeerplaats oplopen.

Oerwold monument

- Op deze parkeerplaats staat een informatiebord over het Oerwold met onder meer gegevens van het monument (ontworpen door de plaatselijke beeldende kunstenaar Evert van Fucht) iets verderop op de kade. De route vervolgen over de kade langs het monument en aan het eind de Hooiweg oversteken en daar de kade verder volgen of route B (sintelweg).
- Voordat u de route vervolgt, kunt op de 'mijmerbank' ca. 100 m RA, over het fietspad langs de Matsloot en bij de brug, een moment rusten en uitkijken over een van de fraaie slenken in de Onlanden.

Mijmerbank

- Teruglopend over het fietspad ziet u recht vooruit een sloot. Dit is de 'Kerksloot' een eeuwen oude vaarverbinding tussen de Jacobskerk en de bewoners van het noordelijk gebied. Volg nu de kade rechts. Het huis links was vroeger het watermolenhuis. Even verderop liggen nog de fundamenten van de windwatermolen (1852 tot 1937) van het waterschap Roderwolde. Verderop moet u

even van de kade af om via de sintelweg het water (Harm Barteidswijk) over te steken en om vervolgens naar rechts, de wandeling over de kade te kunnen vervolgen tot aan een pad, dat de kade kruist en dat links afgesloten is met een hek, echter ook met een klaphek.

Hier kan gekozen worden voor doorsteek naar route B. De wandeling vervolgen via het klaphek C en het pad dat uitkomt op de eerdergenoemde sintelweg B. Die volgen naar Sandebuur (zie kaart).

Doorkijk richting Leekstermeer

- De kade verder volgen tot aan het Leekstermeer en dan het pad dat ten zuiden van het meer loopt, opgaan en volgen tot de kade Links (het pad loopt hier nog verder, maar loopt dood bij het meer). Ga de kade op en volg deze tot het punt waar links onderaan de kade zich een hek met klaphek bevindt en de kade een haakse bocht naar rechts maakt. Ga het klaphek door en volg de zandweg die op de eerdergenoemde sintelweg uitkomt. Ga daar RA. en volg de sintelweg naar Sandebuur.
- In Sandebuur gaat de sintelweg over in asfalt. Aan het einde van de weg LA en meteen daarna RA.
- Einde weg LA Kruiskamp en zo terug naar de Hoofdstraat LA en terug naar de parkeerplaats.

Einde wandeling.

VERKORTE ROUTE A

Op de Hooiweg LA en ca. 1 km de betonweg volgen. Dan LA, het zandpad (De Hoek) in, dat langs het erf van een aantal boerderijen loopt. Verderop ter linker zijde ligt De Waalborg, een omgrachte Groninger herenboerderij met singel. sinds 1973 aangewezen als beschermd monument. Heden weer bewoond door een nazaat van de rechtsgeleerde Seerp Gratama. die het in 1809 kocht als zomerverblijf. Dit is een van de oudste bewoonde plaatsen van Roderwolde. Het huis in deze vorm dateert vermoedelijk van 1783.

De Waalborg

Aangekomen op de Hooiweg, oversteken naar de Achtersteweg. Links de es, waar aardappels, rogge, haver, voederbieten en knollen werden verbouwd. De boerenbedrijfjes zijn nu tot moderne woonhuizen omgebouwd. Huisnummer 1 was oorspronkelijk het **Diaconiehuus. Aan het einde van de weg staat rechts de Enumahoeve. Enuma is een** oude benaming voor water aan huis'. Links achter de Enumahoeve loopt langs het kerkhof de **Kerksloot.**

Verderop waar de Pastorielaan begint loopt RA een laan naar de begraafplaats (kerkhof) van Roderwolde. Links in het weiland bij het begin van de Kerkhoflaan stond vroeger de oude pastorie. Dit was toen het centrum van Roderwolde.

Voor liefhebbers van stilte is een bezoek aan dit kerkhof de moeite waard (heen en terug nog geen kilometer).

Tenslotte, teruglopen over **de Pastorielaan langs het openluchttheater. Einde weg RA Hoofdstraat, naar de parkeerplaats.**

ROUTEKAART

- Vanuit Roderwolde

Langte ca. 10 km lang. De route kan verkort worden in route A 7,5 km of B 8,8 km.

